МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ЛУГАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ІМЕНІ Е.О. ДІДОРЕНКА

Кафедра іноземних мов

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА ЮРИДИЧНОГО ФАХУ»

для здобувачів ступеню вищої освіти «Доктор філософії» за спеціальністю 08 «Право»

Сєвєродонецьк – 2021

Рекомендовано до друку
кафедрою іноземних мов
Протокол №11 від 24. 06. 2021

Уклали: проф. **Володимир КРАСНОПОЛЬСЬКИЙ**,
к.п.н., доцентка **Людмила ТИШАКОВА**

ПЕРЕДМОВА

Методичні рекомендації для підготовки до семінарських та практичних занять призначені для здобувачів ступеню вищої освіти «Доктор філософії» за спеціальністю 08 «Право».

Процеси глобалізації та інтеграції суспільства посилюють вимоги до професійної компетентності, системності, правової вихованості фахівця-універсала в умовах зростання конкуренції на міжнародному рівні. Правове виховання є основним компонентом ідеологічної функції будь-якої держави. У сучасному суспільстві правове виховання стає загальнодержавним завданням, тому що показники якості правової вихованості громадян безпосередньо впливають на розвиток країни. Невід'ємними умовами життя кожної людини у сучасному суспільстві є знання і розуміння чинного законодавства, уміння відстоювати свої права. За таких умов значної актуальності в процесі професійної підготовки у вищій школі набуває правова освіта та правове виховання.

Отже, сьогодні актуальною умовою конкурентоспроможності фахівця на ринку праці є його правова підготовка, яка передбачає повагу до закону, ставлення до нього як до соціальної цінності, дотримання правових норм професійної поведінки; прагнення до вибору законних способів і засобів вирішення виробничих проблем тощо. Тому професійна діяльність майбутніх докторів філософії у є надзвичайно важливою. У зв'язку з цим виникає потреба у створенні нових освітніх програм із залученням у цей процес не тільки професійних юристів, правознавців, але й, перш за все, самих педагогів.

ЗМІСТ

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ, ДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінар – це групова форма організації навчальних занять, метою яких є розширення, поглиблення, удосконалення, уточнення теоретичних знань і

перевірка рівня засвоєння цих знань, сформованості умінь застосовувати набуті знання при обговорені проблем галузі, що вивчається.

Загальною метою семінару є підвищення активності слухачів при вивченні предмета, спонукання їх до пошуку додаткової літератури та інших джерел наукової інформації та самостійної роботи над ними. Тому будь-яке семінарське заняття передбачає обов'язкову попередню самостійну підготовку слухачів.

Дидактична мета семінарського заняття передбачає поглиблення, закріплення знань, повідомлення додаткової навчальної інформації, повторення вивченого, перевірку і оцінювання знань, розвиток мислення, уміння застосовувати набуті знання при розв'язанні інтелектуальних проблем та завдань, опанування методології наукового пізнання.

Розрізняють такі види семінарських занять: *семінар–колоквіум, семінар–дискусія, семінар–конференція, семінар з обговорення письмових рефератів чи повідомлень, семінар–екскурсія*. Кожний з цих семінарів має свою дидактичну мету, форму організації та методику проведення.

У нових освітніх технологіях при проведенні практикумів як різновиду семінару домінують ігрові процедури, використовуються принципи моделювання, передбачається інтенсивне міжособистісне спілкування, реалізуються принципи партнерства, педагог перетворюється *з інформатора у менеджера*

Типові методи для практикумів – вправи. Це багаторазове повторення певних дій або видів діяльності з метою їх засвоєння, яке спирається на розуміння і супроводжується свідомим контролем і коригуванням.

Використовують такі види вправ:

* підготовчі – готують до сприйняття нових знань і способів їх застосування на практиці;

* вступні – сприяють засвоєнню нового матеріалу на основі розрізнення споріднених понять і дій;

* пробні – перші завдання на застосування щойно засвоєних знань;

* тренувальні – набуття студентами навичок у стандартних умовах (за зразком, інструкцією, завданням);

* творчі – за змістом і методами виконання наближаються до реальних життєвих ситуацій;

* контрольні – переважно навчальні (письмові, графічні, практичні вправи).

Плани семінарських занять

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1
ТЕМА 1. Загальні основи юридичної педагогіки

1. Право та педагогіка. Педагогічний підхід і функція права.

2. Правотворчість і педагогіка.

Основні поняття: педагогіка, право, психологічні ознаки, педагогічний підхід, педагогічна функція права, правова обізнаність, правова навченість, правова і моральна вихованість, правотворчість, принципи гуманізму, демократизму, законності, справедливості, науковості і гласності.

Практичні завдання:
Завдання 1. Охарактеризуйте (стисло) етапи та напрями розвитку юридичної педагогіки.
Завдання 2. Галузі і міжпредметні зв'язки юридичної педагогіки.
Завдання 3. Охарактеризуйте (стисло) педагогіку як науку, етапи її становлення.
Завдання 4. Охарактеризуйте зв'язок писаного права з педагогічною умовою.

Запитання й завдання для самоконтролю:
1. Сформулюйте цілі й завдання педагогіки вищої школи.
2. Сформулюйте категорії (основні поняття) педагогіки та охарактеризуйте їх.
3. Які галузі педагогічних знань входять у систему педагогічних наук?
4. Назвіть та охарактеризуйте основні педагогічні закони й закономірності.
5. Яке значення мають зв'язки професійної педагогіки з іншими науками про людину й у чому вони виражаються?
6. Розкрийте сутність і специфіку дії педагогічних законів у вищій школі.
7. Чим пояснюється особлива динамічність і складність педагогічного процесу?
8. Як співвідносяться між собою поняття “навчання” і “освіта”.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема 2: МЕТОДОЛОГІЯ ЮРИДИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Основні поняття: розвиток, виховання, навчання, освіта; методологічні категорії; процесуальні категорії; суттєві категорії; зміст освіти, методологія, юридична педагогіка, принципи педагогіки, загальна наукова методологія, методологія конкретної науки (приватна), спеціальна методологія окремих теорій (спеціальна), методи і методика навчання.

1. Методи навчання у вищій школі.
2. Класифікація методів навчання.
3. Форми навчальних занять у вищій школі

4. Особливості педагогічного процесу у вищій школі.
   Традиційні та інноваційні технології навчання у вищій школі.

Виконайте наступні практичні завдання:

Завдання 1. Дайте визначення понять «методологія, методи навчання».

Завдання 2. Назвіть основні методи навчання у вищій школі.

Завдання 3. Охарактеризуйте форми навчальних занять у вищій школі.
Завдання 4. Охпрактеризуйте спеціальні наукові принципи юридичної педагогіки.

Завдання 5. Зробіть презентацію за одним із пунктів плану.

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Висловіть свою точку зору щодо:

- Проблемного навчання
- Інтегративного типу пізнання
- Проектної системи навчання
- Синектичного методу
- Методу "мозкового штурму"

2. Що мають на увазі, коли говорять про результати навчання?

3. Дайте характеристику засобів та змісту навчання як чинників, від яких безпосередньо залежить розвиток особистості.

4. Поясніть значення критеріїв щодо педагогічної технології. Педагогічна технологія повинна задовольняти деяким основним методологічним вимогам, критеріям технологічності: *концептуальнасть; системність; логічність процесу, взаємозв'язок усіх його частин, цілісність; керованість; ефективність; відтворюваність; єдність змістової і процесуальної частини*.

5. У словнику поняття „процес” визначається як розвиток певного явища, послідовна зміна становища в розвитку чого-небудь.

Чому навчання визначаємо як „процес”?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Змістовий модуль 3. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Студент як суб'єкт навчально-професійної діяльності у вищому навчальному закладі.

Основні поняттяя: навчальна діяльність, професійна діяльність, самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів, причини неуспішності студентів, творча особистість, інноваційні методи та технології навчання, виховання майбутніх фахівців, індивідуальні особливості студентів, виховна діяльність куратора академічної групи.

1 Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності.

2. Організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів.

3. Психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності.

4. Причини неуспішності студентів і шляхи їх усунення.

Практичні завдання:

Завдання 1. Дайте визначення понять: професійна діяльність, навчальна діяльність, позитивна мотивація, індивідуальність, особистість, універсум.

Завдання 2. Опишіть зв'язок рівня інтелекту студентів із показниками успішності.

Завдання 3. Опишіть, як впливає внутрішня мотивація на формування професійних мотивів навчання.

Завдання 4. Схарактеризуйте, що вимагає професія від фахівця з вищою освітою.

Складіть *(оформити письмово)***:**

1. ***Пам'ятку*** для науково-педагогічних працівників «Наслідки негативної «Я-концепції» студентів».

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Діяльність як одна з основних категорій психологічної науки.
2. Як ви розумієте поняття позитивна мотивація, внутрішня мотивація?
3 Як ви розумієте: психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності.

5. Визначте різницю між поняттями «навчання» і «учіння».
6. Що таке формування індивідуального стилю навчально-професійної діяльності та власної моделі моральної поведінки?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 4, №5.

Тема: Психолого-педагогічні умови формування особистості студента.

Основні поняття: адаптація, поняття про вік, індивід, індивідуальність, криза ідентичності, особистість, сенситивний період, середовище, соціалізація, спадковість, виховання, студентство, студентський вік, суб'єкт, універсум, «Я-концепція», типологічні особливості, соціальний, моральний та інтелектуальний розвиток.

1. Загальна психологічна характеристика студентського віку.
2. Психологічні особливості розвитку студента: криза юності, вступ в епоху самостійного життя, своєрідність молодості.
3. Вищий навчальний заклад – один з провідних факторів соціалізації студента як фахівця. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності.
4. Типологічні особливості студентів, що виявляються в навчально-професійній діяльності та поведінці.
5. Навчально-професійна діяльність як провідна в студентському віці.
6. Розвиток «Я-концепції» як показника особистісного зростання і професійного становлення слухача.
7. Самоосвіта та самовиховання слухача, їх значення в його професійному зростанні. Самовдосконалення особистості слухача та критерії вихованості.
8. **Практичні завдання:**

9. **Завдання 1.** Дайте визначення понять: Індивід, суб'єкт, індивідуальність, особистість, універсум.
10. **Завдання 2.** Стисло опишіть вікові та сензитивні періоди розвитку людини.
11. **Завдання 3.** Опишіть, як впливає спадковість, середовище і виховання на розвиток особистості (приклад).
12. **Завдання 4. Дайте визначення поняттю** соціалізація особистості. Опишіть її фактори, ефекти, механізми та засоби.
13. **Складіть** *(оформити письмово)***:**
14. 1. ***Пам'ятку*** для науково-педагогічних працівників «Наслідки негативної «Я-концепції» студентів».
15. 2. ***Соціально-психологічний портрет*** сучасного студента, використовуючи психологічну літературу. Наскільки і в чому він співпадає (або не співпадає) з реальним портретом студента з Вашої колишньої групи? Чи є протиріччя? Які?
16. 3. **Пам'ятку** «Причини відставання студентів в навчанні».
17. 4. **Заповніть таблицю.** Визначити позитивне і негативне в навчанні у Ваші студентські роки. Які зміни Ви хотіли б побачити?

18.Таблиця 1

	Позитив+	**Негатив -**
Результат учіння		
Мотивація		
Стосунки в студ.групі		
Емоційні стани		

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Назвіть основні форми соціально-педагогічної адаптації студента.
2. Що таке результат (і процес) взаємодії індивіда й навколишнього середовища, який приводить до оптимального його пристосування до життя й діяльності ?
3. Що таке : соціалізація; адаптація; індивідуалізація, фрустрація.
4. Що таке процес і результат засвоєння та активного відтворення індивідом соціального досвіду в діяльності та спілкуванні з іншими людьми?
5. Визначте, до яких психічних явищ слід віднести такі прояви психічної діяльності людини: спокій, збентеження, піднесення, апатія, фрустрація.
6. Що таке : психічні стани; психічні процеси; психічні властивості.
7. Визначте механізми процесу соціалізації:……..
8. Надайте психологічну характеристику студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості (психофізіологічні особливості, протиріччя, соціальна ситуація розвитку, психологічні новоутворення).
9. Що таке формування індивідуального стилю навчально-професійної діяльності та власної моделі моральної поведінки?
10. Опишіть поняття сенс життя, життєвий шлях, ментальність та менталітет нації.
11. Опишіть приклад екзистенційної (духовної, смислової) кризи студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ, ЇХ МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ НАБУТТЯ УМІНЬ І НАВИЧОК

Навчальний процес у вищому навчальному закладі передбачає практичні заняття. Практичне заняття – це групова форма організації навчального заняття під керівництвом викладача, метою якого є поглиблене вивчення навчальної дисципліни, формування практичних умінь та навичок застосовувати набуті знання та перевірка рівня набутих знань, сформованості відповідних умінь та навичок.

Дидактичною метою практичних занять є поглиблення, розширення, удосконалення знань при використанні їх для розв'язання практичних завдань і сприяння формуванню умінь та навичок професійної діяльності. Практичні заняття розвивають наукове клінічне мислення, дають можливість перевірити рівень знань слухачів, а тому є засобом оперативного зворотного зв'язку.

Практичні заняття є логічним продовженням роботи, що була розпочата на лекції. План практичного заняття відповідає загальній спрямованості лекційного циклу. Методика проведення практичного заняття може бути різною, вона залежить від авторської індивідуальності викладача. Важливим залишається досягнення загальної дидактичної мети практичного заняття.

Структура практичного заняття така:

1. Вступна частина. Вказати тему, мету, завдання практичного заняття, сформувати позитивну мотивацію слухачів.
2. Перевірка рівня теоретичних знань з теми практичного заняття, відповідь на незрозумілі для слухачів питання.
3. Практична частина заняття як планова, контроль рівня сформованих на занятті умінь та навичок.
4. Заключна частина. Формулювання узагальнюючих висновків, спрямування на наступні заняття і самостійну роботу слухачів.

Форми проведення практичних занять є різні. Різноманітність практичних занять визначається самою практичною частиною і як наслідок формами контролю знань. Це може бути *розв'язування теоретичних задач, тренувальні вправи, спостереження, експерименти, екскурсії* тощо.

Ефективною формою проведення практичних занять є ділові ігри.

Однією з нетрадиційних форм практичних занять є так звані "круглі столи".

Змістовий модуль 3. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

ТЕМА 1. Психолого-педагогічні умови формування особистості студента

Основні поняття: адаптація, поняття про вік, індивід, індивідуальність, криза ідентичності, особистість, сенситивний період, середовище, соціалізація, спадковість, виховання, студентство, студентський вік, суб'єкт, універсум, «Я-концепція», типологічні особливості, соціальний, моральний та інтелектуальний розвиток.

1. Загальна психологічна характеристика студентського віку.
2. Психологічні особливості розвитку студента: криза юності, вступ в епоху самостійного життя, своєрідність молодості.

3. .Вищий навчальний заклад – один з провідних факторів соціалізації студента як фахівця. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності.
4. Типологічні особливості студентів, що виявляються в навчально-професійній діяльності та поведінці.
5. Навчально-професійна діяльність як провідна в студентському віці.
6. Розвиток «Я-концепції» як показника особистісного зростання і професійного становлення слухача.
7. Самоосвіта та самовиховання слухача, їх значення в його професійному зростанні. Самовдосконалення особистості слухача та критерії вихованості.

Практичні завдання:

Завдання 1. Дайте визначення понять: Індивід, суб'єкт, індивідуальність, особистість, універсум.

Завдання 2. Стисло опишіть вікові та сензитивні періоди розвитку людини.

Завдання 3. Опишіть, як впливає спадковість, середовище і виховання на розвиток особистості (приклад).

Завдання 4. Дайте визначення поняттю соціалізація особистості. Опишіть її фактори, ефекти, механізми та засоби.

Складіть *(оформити письмово)***:**

1. ***Пам'ятку*** для науково-педагогічних працівників «Наслідки негативної «Я-концепції» студентів».

2. ***Соціально-психологічний портрет*** сучасного студента, використовуючи психологічну літературу. Наскільки і в чому він співпадає (або не співпадає) з реальним портретом студента з Вашої колишньої групи? Чи є протиріччя? Які?

3. **Пам'ятку** «Причини відставання студентів в навчанні».

4. **Заповніть таблицю.** Визначити позитивне і негативне в навчанні у Ваші студентські роки. Які зміни Ви хотіли б побачити?

Таблиця 1

	Позитив+	**Негатив -**
Результат учіння		
Мотивація		
Стосунки в студ.групі		
Емоційні стани		

Завдання 1. ***Поміркуйте чи Ви прихильник*** *біогенного* або *соціогенного* ***напрямку в педагогіці і психології, та спробуйте відповісти на нижчезазначені запитання***

Організоване освітнє середовище – це, в першу чергу, ті соціальні інститути, на які в тій чи іншій мірі покладені виховні функції щодо підростаючого покоління. Це перш за все родини учнів; установи культури; навчальні заклади та позашкільні установи, різні клуби та об'єднання за інтересами, що функціонують за місцем проживання тощо.

Єдності в оцінці впливу спадковості та середовища на розвиток людини поки що немає. Науковці сперечаються з питання – що здійснює більший вплив на розвиток людини – середовище чи спадковість? Прихильники так званого *біогенного напрямку* в педагогіці і психології безумовну перевагу віддають спадковості, а *соціогенного* – середовищу. Англійський психолог Д. Шаттлеворт (1935) прийшов до наступного висновку щодо впливу основних факторів на розумовий розвиток: з факторів, що впливають на розумовий розвиток 64% припадає на спадкові впливи, 16% - на різницю в рівні сімейного середовища, 3% - на різницю у вихованні дітей в тій же родині та 17% - на змішані фактори (взаємодія спадковості з середовищем). **Якщо вам відомі ці факти і Ви прихильник біогенного напрямку, то чи доцільне говорити про** *організаційно-управлінську діяльність педагога, такт викладача?*

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Назвіть основні форми соціально-педагогічної адаптації студента.
2. Що таке результат (і процес) взаємодії індивіда й навколишнього середовища, який приводить до оптимального його пристосування до життя й діяльності ?
3. Що таке : соціалізація; адаптація; індивідуалізація, фрустрація.
4. Що таке процес і результат засвоєння та активного відтворення індивідом соціального досвіду в діяльності та спілкуванні з іншими людьми?
5. Визначте, до яких психічних явищ слід віднести такі прояви психічної діяльності людини: спокій, збентеження, піднесення, апатія, фрустрація.
6. Що таке : психічні стани; психічні процеси; психічні властивості.
7. Визначте механізми процесу соціалізації:……..
8. Надайте психологічну характеристику студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості (психофізіологічні особливості, протиріччя, соціальна ситуація розвитку, психологічні новоутворення).
9. Що таке формування індивідуального стилю навчально-професійної діяльності та власної моделі моральної поведінки?
10. Опишіть поняття сенс життя, життєвий шлях, ментальність та менталітет нації.
11. Опишіть приклад екзистенційної (духовної, смислової) кризи студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості.
12. Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності.
13.Мотиваційна спрямованість учіння студента. Формування професійних мотивів навчання.
14. Власна пізнавальна активність студента, її спрямованість на засвоєння професійних знань, умінь і навичок. Розвиток творчого потенціалу студентів під час навчання.
15. Психологічні принципи організації навчально-професійної діяльності студентів. Вимоги до навчання студентів, уміння вчитися самостійно.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Професійно-педагогічна підготовка фахівців юридичних освітніх установ

1. Цілі і завдання професійно-педагогічної підготовки юристів.

2. Зміст професійно-педагогічної підготовки.

3. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців у системі додаткової професійної освіти

Основні поняття: професійна освіта, професійно-педагогічна підготовка, фахівець, юрист, педагогічні знання, педагогічні дії, педагогічна техніка, профеійна культура, педагогічні методи, педагогічна техніка

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

1. Які принципи побудови системи юридичної освіти та фактори, що впливають на її розвиток?
2. Схарактеризуйте педагогічні моделі фахівців - випускників юридичних освітніх установ різних рівнів.
3. Як відбувається відбір кандидатів на навчання**?**
4. Які професійні вимоги до якості підготовки юристів?

. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Професійно-педагогічна підготовка фахівців юридичних освітніх установ

1. Цілі і завдання професійно-педагогічної підготовки юристів.

2. Зміст професійно-педагогічної підготовки.

3. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців у системі додаткової професійної освіти

Основні поняття: професійна освіта, професійно-педагогічна підготовка, фахівець, юрист, педагогічні знання, педагогічні дії, педагогічна техніка, професійна культура, педагогічні методи, педагогічна техніка.

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

1. Які цілі і завдання професійно-педагогічної підготовки юристів?
2. Охарактеризуйте зміст професійно-педагогічної підготовки.
3. Які форми підвищення кваліфікації фахівців у системі додаткової професійної освіти.
4. Назвіть та визначте основні положення нормативних документів Уряду та Міністерства освіти України з радикального поліпшення системи виховання та розвитку особистості студентів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4, №5

Змістовий модуль 4. ПРОФЕСІЙНЕ ВИХОВАННЯ В ЮРИДИЧНИХ ОСВІТНІХ УСТАНОВАХ

1. Педагогічна мета у формуванні особистості студента
2. Педагогічна система юридичної освітньої установи
3. Педагогічний процес в юридичному освітній установі
4. Науково-змістовна складова педагогічного процесу
5. Педагогічні компоненти правової культури особистості

Основні поняття: педагогічний процес, професійне виховання, професійна діяльність юриста, мета та завдання виховання, професійні та особистісні якості, правова культура особистості.

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

1. Яка педагогічна мета у формуванні особистості студента?
2. Характеристика педагогічної системи юридичної освітньої установи.
3. Характеристика педагогічного процесу в юридичному освітній установі.
4. Яка науково-змістовна складова педагогічного процесу?
5. Назвіть педагогічні компоненти правової культури особистості.

Нормативна

1. Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів / За ред. проф. М.І.Панова. – Харків: Гриф, 2003.
2. Державна національна програма "Освіта" (Україна XXI століття). – К., 1994.
3. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. – К., 2001.
4. Освіта України. Нормативно-правові документи. – К., 2001.
5. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах. Наказ Міністерства освіти № 161 від 02.06.1993 р. // Законодавчі та нормативні акти про освіту. В 5 томах. – Т. 4. – К., 1998.
6. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). Постанова КМ України від 20.01.1998 р. № 65 // Офіційний вісник України. 1998. – № 3.
7. Про основні напрямки реформування вищої освіти в Україні. Указ Президента України 12 вересня 1995 року № 832/95. – К., 2001.

Базова

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вищих навчальних закладів. / А.М.Алексюк. – К.: Либідь, 1998.
2. Бандурка О. М., Тюріна В. О., Федоренко О. І. Основи педагогіки і психології. — Х., 2003.
3. Головко Н. І. Г61 Правова педагогіка: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2007. — 248 с.
4. Горбунов Г. Л. Учитесь управлять собой. — М., 1976.
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-

рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. / С.С.Вітвицька. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
6. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищі школі: Навчальний посібник. / В.М.Нагаєв.– К.: Центр учбової літератури, 2007.
7. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / За ред. З.Курлянд. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005.
8. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2011. – 320 с.
9. Салов В.О. Основи педагогіки вищої школи: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / В.О.Салов. – Дніпропетровськ, 2003.
10. Сливка С. Юридична деонтологія — К., 2003
11. Столяренко А. М. Юридическая педагогика: Курс лекций. — М., 2000.
12. Столяренко А. М. Психологические и педагогические проблемы управления в МВД. — М., 1982
13. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. / М.М.Фіцула. – К.: Академвидав, 2006.
14. Чернілевський Д.В. Педагогіка і психологія вищої школи: Навч. посібник./ Д.В.Чернілевський, М.І.Томчук. – Вінниця, 2006.
15. Шуневич Б.І. Теоретичні основи дистанційного навчання: Навчальний посібник. / Б.І.Шуневич. – Львів, 2006.
16. Щербань П. М. Прикладна педагогіка. — К., 2002.
17. Яворська Г. Х. Педагогіка для правників: Навч. посіб. — К., 2004.

Допоміжна

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи: Курс лекцій. Модульне навчання/ А.М. Алексюк. – К.: УСДО, 1993.
2. Алексєєнко Т.А. Управління якістю підготовки фахівців в університеті в контексті Болонського процесу / Т.А. Алексєєнко. // Педагогічний процес: теорія і практика. Зб. наук. праць. – 2004. – Вип. 1.
3. Андрющук А.О. Рейтингова технологія навчання у вищих та середніх закладах освіти. / А.О.Андрющук, О.М. Задорожна. – Луганськ, 1997.
4. Архипова С.П. Проблема реалізації дистанційного навчання у підготовці спеціалістів / С.П.Архипова, О.О.Архипов. // Викладач і студент: проблеми ефективної співпраці. Збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Черкаси: Видавництво ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2006.
5. Балл Г О. Сучасний гуманізм і освіта: Соціально-філасофський та психолого- педагогічні аспекти. - Рівне: "Ліста-М". — 128 с.
6. Бєлова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики. / Л.О.Бєлова. – Харків, 2004.
7. Бедь В. В. Юридична психологія: Навч. посіб. — К., 2003.
8. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях. — К., 2003.
9. Богданова І.М. Педагогічна інноватика: Навч. посіб. / І.М.Богданова. – Одеса: ТЕС, 2000.

10. Бойко А.М. Оновлена парадигма виховання: шляхи реалізації. – К: ІЗМН, 1996.
11. Бондар В.І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. / В.І.Бондар. – К., 1996.
12. Буланова-Топоркова М.В. Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие/ М.В.Буланова-Топоркова, А.В.Духовнева, Л.Д.Столяренко.- 2-е изд., доп. и перераб.- Ростов н/Д: Феникс, 2002.- 544 с.
13. Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. / Г.Ващенко. – К., 1997.
14. Ващенко Г. Виховний ідеал. / Г.Ващенко. – Полтава, 1994.
15. Вікова психологія / За ред. Г. С. Костюка. - К., 1976
16. Виховна робота в сучасному вищому закладі освіти: Методичні рекомендації/ В.Ф.Сергеєва, В.Є.Прокопчук, Н.В.Балабуха. – Луцьк: Вежа, 2000.
17. Гончаренко С. Український педагогічний словник. / С.Гончаренко. – К., 1997.
18. Гончаров С.М. Науково-методичне забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу. / С.М.Гончаров. – Рівне, 2005.
19. Дем'янюк Т.Д. Виховний процес у вищому закладі освіти: Науково-методичний посібник. / Т.Д.Дем'янюк. – К., 2003.
20. Дьяченко М.И., Кандыбович Л.А. Психология высшей школы; особенности деятельности студентов и преподавателей/М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович. – Изд-во БГУ, 1978.
21. Зельдович Б. З. Психология и педагогика в профессиональной деятельности юриста. — М., 2003.
22. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. — К., 2000.
23. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. /А.І. Кузьмінський – К.: Знання, 2010. – 486 с.
24. Обозов Н. Н. Психология межличностных отношений. — К., 1990.
25. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб./ З.Н. Курлянд, Хмелюк, А.В.Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. – 3-тє вид.,. перероб. і доп. – К.: Знання,2007.
26.. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Підручник 2-ге вид. / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко – К.:ЦУЛ, 2014.
27. Подберезський М. К., Безбородий В. О. Формування правової культури. Теоретичні та методичні основи. — Мукачеве, 1999
28. Яворська Г. Х. Педагогіка для правників: Навч. посіб. — К., 2004.
29. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – 2-ге вид., доп. / М.М. Фіцула – К.: Академвидав,
30. Лосєва Н.М. Самореалізація викладача: теоретичний аспект: Монографія. / Н.М.Лосєва – Донецьк, 2004.
31. Маркова Г. Д. Научные основы и организация правового воспитания молодежи. — К., 1979.

32.Машбиць Ю.І. Навчання як спільна діяльність // Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка – 60 років: Наук. зап. Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / Ю.І. Машбиць; За ред. акад. С.Д. Максименка. – К.: Міленіум. – Вип. 25. – С. 319 –333.
33.Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навчальний посібник / За ред. О.Г.Мороза. – К., 2001.
34.Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін/ За ред. О.А.Дубасенюк. – Житомир, 2004.
35.Освітні технології: Навчально-методичний посібник / За ред О.М.Пєхоти. – К., 2001.
36.Падалка О.С. Педагогічні технології: Навчальний посібник. / О.С.Падалка – К., 1995.
37.Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / І.О.Бартенєва та ін. – Одеса: ПДПУ імені К.Д.Ушинського, 2002.
38.Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навчальний посібник / Упоряд.: І.А.Зязюн, Н.Г.Базилевич, Т.Г.Дмитренко та ін.; За ред. І.А.Зязюна. – К.: Вища школа, 2006.
39.Перспективні освітні технології: Науково-методичний посібник / За ред. Т.С.Сизоненко. – К.: Гопак, 2000.
40.Підласий І. Педагогічні інновації / І.Підласий, А. Підласий. // Рідна школа. 1998. – № 12.
41.Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: практикум: Навч. посіб./ Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.
42.Сікорський П. Кредитно-модульна технологія навчання. / П.Сікорський. – К., 2004.
43.Скляр П. Психологічні аспекти якісної підготовки фахівця // Соціальна психологія. – 2006. – № 3. – С. 152 – 61.
44.Стефаненко П.В. Дистанционное обучение в высшей школе. / П.В.Стефаненко. – Донецк, 2002.
45. Столяренко А. М. Юридическая педагогика: Курс лекций. — М., 2000.
46.Суслова О., Семіколенова О., Пометун О. Кроки до права. — К., 2001.
47.Федорук П.І. Система дистанційного навчання та контролю знань на базі Internet-технологій (На прикладі методичних вузів). / П.І.Федорук. – Івано-Франківськ: Плай, 2003.
48.Щербань П. М. Прикладна педагогіка. — К., 2002.

Інформаційні ресурси

1. Національний Темпус-офіс в Україні. – Режим доступу до сайту:

http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html

2. Психологическая библиотека Киевского Фонда содействия развитию психической культуры. – Режим доступу до сайту: http://psylib.kiev.ua/

3. Научная электронная библиотека scholar . – Режим доступу до сайту: http://scholar.ru/

4. Мир психологии . – Режим доступу до сайту: http://psychology.net.ru/

5. Психологическая библиотека Киевского Фонда содействия развитию психической культуры . – Режим доступу до сайту: http://psylib.kiev.ua/